

«Ο μικρός ήρωας»

15 ΙΑΝ. 2001

ΩΣ ΚΟΜΙΚ ο «Μικρός ήρωας» του Στέλιου Ανεμοδουρά στις δεκαετίες '50-'60 είχε επιτυχία. Ο Γιώργος Θαλάσσης, ο Σπίθας και η Κατερίνα τα 'βαζαν με τους καταχτητές Ιταλούς και Γερμανούς, καταφέρνοντας να τελειώσουν επιτυχώς την αποστολή τους.

Με όλα τα υπέρ και τα κατά που χαρακτηρίζει αυτό το είδος αναγνωσμάτων, δηλαδή το ιστορικό ενός υπεραπικτού λεξιλόγιου, αφού η «εθελωπία» εύκολα υποτίθεται πως εκμηδενίζει το λόγο, τις αφέλειες, τις σφαλθήειες και τις υπερβολές όσον αφορά στη μεγάλη δόση εθνικισμού που αποκάλυπτα προέβαλλε, αφού μια χούφτα παιδιών, Έλληνες δραστήριοι και έξυπνοι όπως ήταν, εκμηδενίζουν τον εχθρό, στην προκειμένη περίπτωση τις παλογερμανικές δυνάμεις. Και βέβαια όλα τα παραπάνω ήταν ως ένα σημείο αποδεκτά, αφού λειτουργούσαν μέσα στη δομή και τη φόρμα του κόμικ.

Αλλά δεν βλέπω το λόγο για τη δραματοποίηση και τη θεατρική μεταφορά του εν λόγω

αναγνώσματος. Πρώτ' απ' όλα η επεισοδιακή του δράση, η ασυνεχής και αφελής πλοκή που κάλυπτε κάθε φορά και διαφορετικά κατορθώματα των ηρώων δεν ενθαρρύνει την προσαρμογή του σε θεατρική παράσταση. Η νοσταλγική διάθεση καμιά φορά ωραιοποιεί τα πράγματα. Η απόσταση του χρόνου, όχι πάντα, αλλά αρκετές φορές εξιδανικεύει στιγμές και αναγνώσματα της εφηβείας μας.

Είναι, όμως, αυτού του είδους τα στοιχεία τόσο ισχυρά, ώστε να στηρίζουν μια ολοκληρωμένη και επιτυχή παράσταση με τις απαιτήσεις των σύγχρονων θεατών; Σίγουρα όχι. Αλλά δεν υπάρχει και σοβαρός λόγος για την εξόμνηση του «Μικρού ήρωα» από τη θεατρική σκηνή.

Το συγκεκριμένο κόμικ «έδρασε» στις διάστάσεις και τις προδιαγραφές της εποχής που

το δημιούργησε και έχει καταχωρηθεί αλιευτικά στην κατηγορία του. Προς τι τα περαιτέρω; Μάπως για να λυθεί το όποιο αδιέξοδο αδυναμίας ευρέσεως θεατρικών κειμένων; Υπάρχουν αρκετά αξιολογικά θεατρικά έργα που θ' όριζε να παιχτούν ξανά με την κατάθεση μιας νέας σκηνοθετικής πρότασης και ιδέας.

Στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, η παράσταση του «Μικρού ήρωα» από την εταιρεία θεάτρου Commedia, σε σκηνοθεσία Δημήτρη Πιατά και Χάρη Μανταρινά, έκανε μία στροφή από τις περιπέτειες της δράσης του γνωστού τριό: Γιώργου Θαλάσση, Σπίθα και Κατερίνας. Τα ελληνικά κείμενα του Στέλιου Ανεμοδουρά «έστησαν» μικρά, γρήγορα στιγμιότυπα δράσης, τα οποία η σκηνοθετική οπτική τα έντυσε με ιντερμέδια, όπως απαγγελίες ποιημάτων από Ελότη. Αναγνωστικά, καθώς και

ορισμένα τραγούδια. Δεν κρύφτηκαν, όμως, έτσι τα κενά και τα χάσματα τα κειμένου.

Αρκετές, όμως, από τις σκηνικές δυσκολίες, από την ασυνέχεια και τη μεταφορά της δράσης σε διαφορετικό τόπο και χρόνο, λύθηκαν από τα «ευκίνητα» και εύρηστα σκηνικά του Τάσου Ζωγράφου. Ο Δημήτρης Πιατάς επαλήθευσε στο έπαρκο και με εξαιρετική επιτυχία την άκρως κομική φιγούρα του Σπίθα. Ο πθοποιός αναδεικνύοντας την αφέλεια και τη λαιμαργία που διακρίνει τον ήρωα «δένει» με το χιούμορ του την αποπροσανατολιστική ροή της δράσης. Εκφραστικός σθέλιος ο Πέτρος Αλατζάς ως Γιώργος Θαλάσσης.

Όσο κι αν δραστηριοποιήθηκε η σκηνοθετική γραμμή προς ανάδειξη νέων «Μικρών ηρώων» συμβάλλων για σοβαρά ζητήματα του καιρού μας, όπως η κλιματική αλλαγή, δεν έβγαλε τον Θαλάσση από το περιορισμένο πλαίσιο της εποχής του.

Καλλιόπη Ραφαηλίδου